

89%

gick ut med godkänd
gymnasieexamen

Skolledarrapporten Flygteknikutbildningen 2024/2025

Trender och statistik inom
gymnasiets flygteknikutbildning

Ökat söktryck och fler tjejer

Flygteknik-utbildningen är riksrekryterande, vilket innebär att eleverna kan söka valfritt till landets sju gymnasieskolor i Ronneby, Klippan, Linköping, Nyköping, Västerås, Sigtuna och Arvidsjaur.

Årets rapport visar att fem av sju skolor upplever ett ökat söktryck till flygteknikprogrammet och att antalet behöriga sökande ökar. Det är glädjande siffror, med tanke på den redan stora bristen på flygteknisk personal i Sverige samt kommande pensionsavgångar.

Glädjande är också att andelen tjejer på utbildningen har ökat. TYA jobbar aktivt med att locka fler teknikintresserade tjejer till branschen, bland annat genom att använda unga kvinnliga ambassadörer i kampanjer på sociala medier.

Tyvär visat rapporten att fjolårets problematik med att hitta praktikplatser kvarstår. Det är ett komplext problem, eftersom eleverna behöver mycket stöd samtidigt som flygverkstäderna är underbemannade. TYA arrangerade hösten 2024 ett branschmöte mellan skola och företag för att diskutera frågan. Det är viktigt att hitta en lösning – om eleverna inte får sin praktik i en flygteknisk verkstad finns risk att de väljer en annan bransch i framtiden.

Några skolor rapporterar att avhopp fortfarande förekommer i varje årskurs. Det är tråkigt, men förståeligt, med tanke på att utbildningen är riksrekryterande och många elever tycker att det är för tufft att bo långt bort från familj och vänner. Andra upptäcker att det vid sidan av praktiska moment ställs höga krav på teoretiska kunskaper i fysik, teknik och matematik.

Samtidigt visar rapporten att andelen avgångselever med godkänd gymnasieexamen fortsatt är hög, om än något lägre än året innan.

Vi på TYA gläder oss åt de positiva signalerna och fortsätter att marknadsföra branschen till elever, föräldrar och skolor för att bidra till att lösa bristen på flygteknisk personal i Sverige.

Åsa Backman
Projektledare TYA

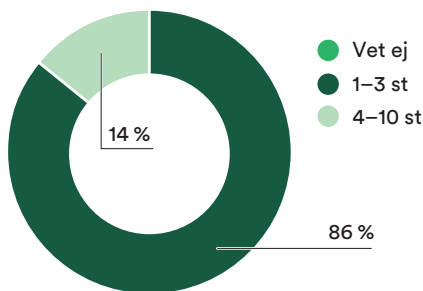
Detta är den femte skolledarrapporten sedan starten 2021. För att kunna vara med och stödja flygteknikutbildningen på gymnasiet är det viktigt för oss att följa trender och statistik. På så sätt kan vi göra insatser där det behövs.

Lärare

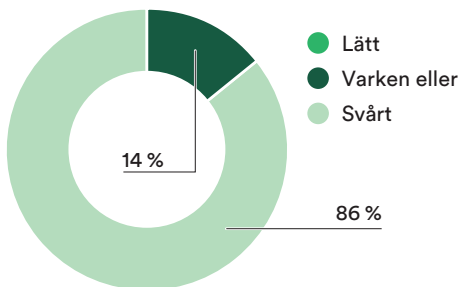

Anledningar till behov av nya flygtekniklärare: Pensionsavgångar och rörlighet på arbetsmarknaden.

Behov av flygtekniklärare 2 år framåt

Upplevelsen av att rekrytera flygtekniklärare

Flera av skolledarna uttrycker att det är få sökande med rätt kompetens samt att det är brist på flygtekniker som är intresserade av att utbilda.

Skolledares kommentarer

”Stor brist på kompetenta tekniker som kan bli behöriga yrkeslärare i enlighet med skollagen.”

”Svårt att hitta tillgängliga personer med rätt kompetens.”

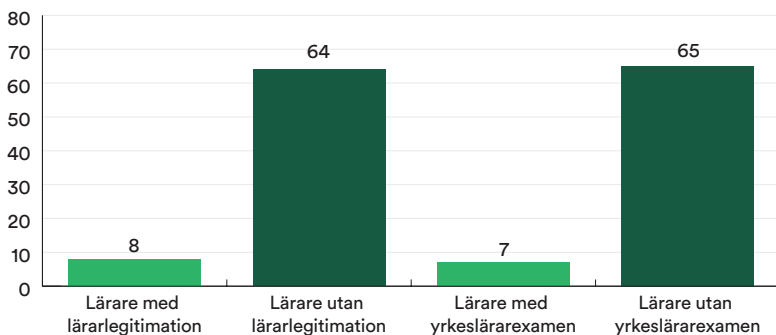
”Få sökande och missförstånd bland sökande. En del tror de söker ett teknikerjobb på en underhållsverkstad och saknar förmågan att undervisa på svenska.”

”Svårt att hitta personal med specifik kompetens och att erbjuda marknadsmässiga löner, samt brist på pedagogiska och sociala förmågor hos sökande.”

För att undervisa på ett yrkesprogram på gymnasiet är lärarlegitimation eller yrkeslärarexamen inte ett krav men en önskan från Skolverket.

Flygtekniklärare med och utan lärarlegitimation och yrkeslärarexamen

Elever

Fakta i siffror

2 av 72

yrkeslärare på flygteknikutbildningen är kvinnor.

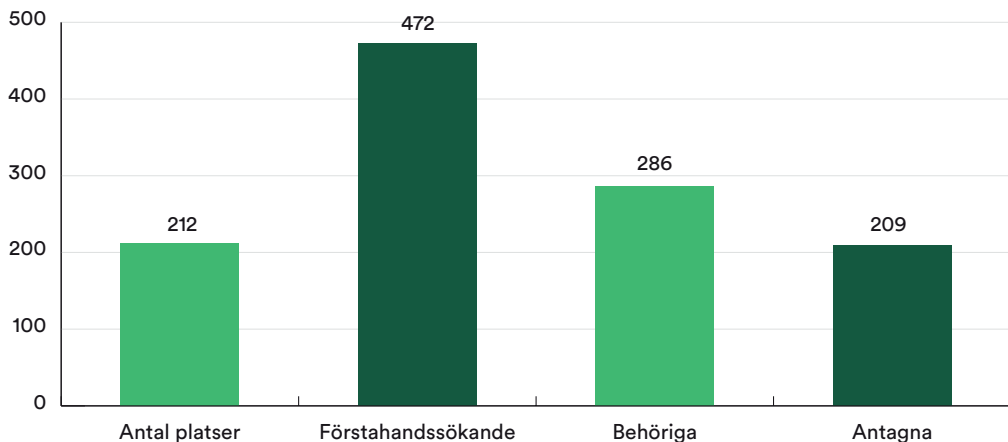
4,71 år

är snitttiden som nuvarande skollere har varit ansvariga för flygteknikutbildningen.

11%

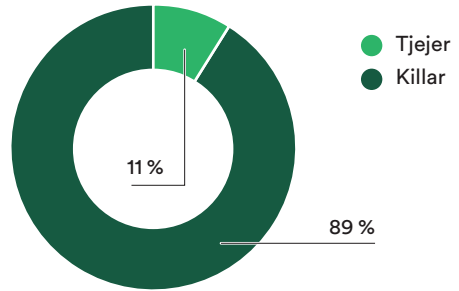
av eleverna i årskurs 1 2024 är tjejer, vilket kan jämföras med 9 % 2023.

Antal platser, sökande, behöriga och antagna till årskurs 1 läsåret 2024/2025

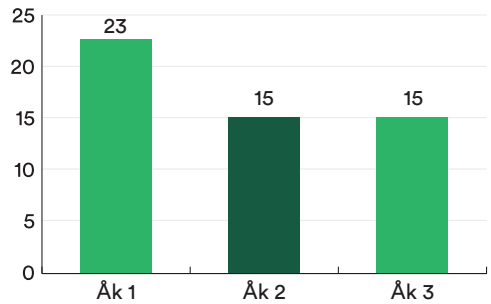

Andel killar och tjejer i årskurs 1 läsåret 2024/2025

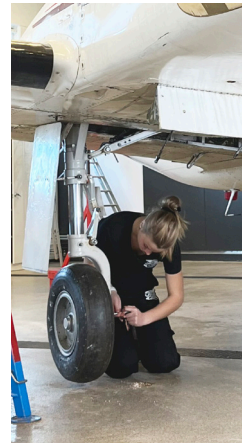
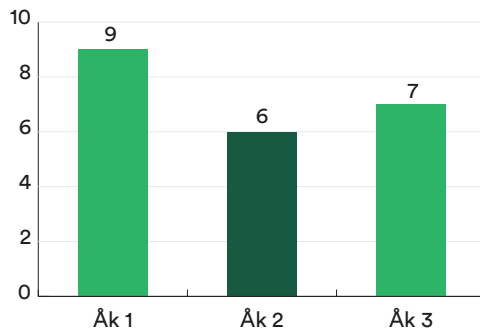

Antal tjejer i varje årskurs läsåret 2024/2025

Avhopp bland elever som gick i årskurs 1, 2 eller 3 läsåret 2023/2024

Siffrorna visar det sammanlagda antalet avhopp på samtliga sju skolor bland elever i årskurs 1, 2 eller 3 läsåret 2023/2024. Anledningar till avhopp: Felval, erbjuds plats på annat program, för svår utbildning.

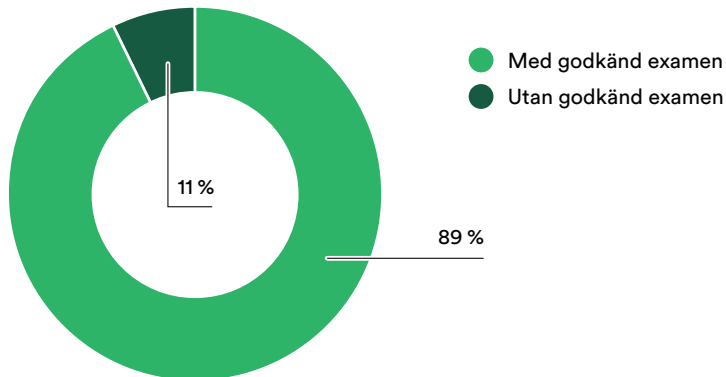
Examen

Samtliga skolor har kommunala huvudmän. Dessa får fatta beslut om att förlänga undervisningen över längre tid än tre år om det krävs för att eleven ska klara gymnasieexamen och om det med hänsyn till elevens förutsättningar finns skäl för det. En åtgärdsplan ska då ha upprättats.

Källa Gymnasieförordning (2020:2039)

Fördelningen av elever med och utan godkänd gymnasieexamen vårterminen 2024

APL

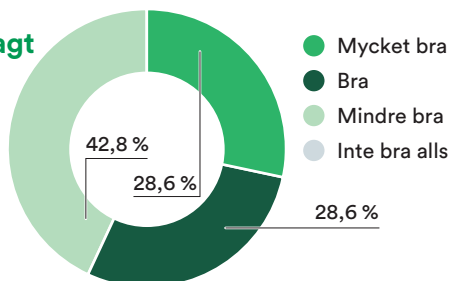

Kommentarer om APL och praktikplatser

”Praktikplatserna för APL fungerar i regel mycket bra. Problemet är att alltför få arbetsplatser är villiga att erbjuda praktik för blivande mekaniker.”

”Svårt att få tag i APL-platser. Försvarsmakten har svårt att möta vårt behov av praktikplatser och på den civila sidan är konkurrensen mycket hård. Företagen väljer i första hand flygteknikerstudenter från yrkeshögskolan och vi får ta de få platser som blir över.”

Hur anser ni att arbetsplatsförlagt lärande (APL) fungerar?

”Underhållsverkstäder för flyg prioriterar att erbjuda LIA till flygteknikerstudenter framför att erbjuda APL till gymnasieelever.”

3 frågor till ...

... Nils Bohman, utbildningsansvarig för
Flygteknikprogrammet vid Sandbackaskolan i Arvidsjaur

- 1 Hur stort är intresset för er flygteknikutbildning?**
– Vi ser ett växande intresse och får många samtal från studie- och yrkesvägledare från hela landet som frågar om utbildningen. Många av eleverna som söker till oss har valt andra skolor i första hand, men inte haft tillräckligt bra betyg för att komma in där. Det innebär att de har stort intresse och motivation, även om de kan vara lite svagare i teoretiska ämnen som matte och fysik. Samtidigt har vi få avhopp från elever som kommer från andra delar av Sverige – de kämpar på.
- 2 Vad ser ni för jobb möjligheter för de elever som går ut flygteknikprogrammet?**
– Programmet har funnits i fyra år, så det är lite tidigt att säga. Vi har bara haft en avgångsklass. Bland dem har ett gäng valt att läsa vidare till flygtekniker på yrkeshögskolan. En handfull personer har valt att jobba en tid, bland annat med tekniska uppgifter inom gruvnäringen, för att läsa vidare senare. Några få har insett att teknikeryrket inte är något för dem. Oavsett vilket, har alla elever uttryckt att de haft nytta av utbildningen.
- 3 Hur förbereder ni er själva för att hänga med i teknikutvecklingen inom flygindustrin?**
– Vi har ett nystartat samarbete med Lufthansa i Hamburg. Samarbetet kom till av en slump, när en hög chef inom Lufthansa besökte Arvidsjaur och vi började titta på utbyten av praktik för elever. Nu har vi sett möjligheten att använda samarbetet till att utbilda oss själva också genom att ta del av nyheter som vi kan fördjupa oss i.

TYA TACKAR FÖLJANDE SKOLOR FÖR DELTAGANDE I UNDERSÖKNINGEN:

AIRCRAFT ACADEMY OF SWEDEN – Arlandagymnasiet
AVIATION COLLEGE OF SWEDEN – Edströmska gymnasiet
FLYGTEKNIK TECHNICAL TRAINING – Nyköpings gymnasium
FLYGTEKNIKCENTER LJUNGBYHED – Klippans gymnasieskola
RONNEBY FLYGTEKNIKUTBILDNING – Gymnasieskolan Knut Hahn
AVIATION TECHNICAL TRAINING – Anders Ljungstedts gymnasium
LAPPLANDS FLYGTEKNISKA GYMNASIUM – Sandbackaskolan

Tillsammans gör vi skillnad

TYA arbetar för att utveckla transportbranschen.
Tillsammans med arbetsmarknadens parter säkrar vi
kompetens och skapar trygga och hållbara jobb för
nuvarande och kommande generationer.